

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nemškutarski napadi na našega deželnega predsednika g. Winklerja.

Če more le kaj pospešiti občno spoštovanje in zaupanje, s katerim je ves slovenski narod na Kranjskem pozdravil g. Winklerja kot deželnega predsednika ali cesarjevega namestnika, če more kaj njegovo popularnost vzvišati in utrditi in vse narodne naše razne zastope k energičnej podpori tega vladnega moža obodriti: bila bi in je to gotovo ona srditost naših političnih in narodnih protivnikov v deželi, naših nemškutarjev, teh generalov brez vojske, kateri ga zdaj ljuto po nemških novinah obrekujejo in napadajo.

Prvoborstvo zoper Winklerja so začeli naši nemškutarji od ljubljanskega konstitucionalnega društva, možje tukajšnje kazine, v svojem ljubljanskem nemškem organu. Ker jim je pa ta bil enkrat konfisciran (osoda, kakeršna je nas prej vsak teden zadela) in je potlej precej brezčasno poginil, nosijo zdaj Dežmani, Kalteneggerji in drugovi svoj žolt v dunajske liste, kjer je gledé vladnih osob tiskovna svoboda vsa druga in liberalnejša nego pri nas v provinciji. Najnesramnejši tak napad prinaša „Wiener Allg. Zeitung“ v jutranjem listu od četrtka 12. avgusta v drugem članku (dopisu iz Ljubljane) pod naslovom „Aera Winkler in Krain“.

V tem dopisnem članku dunajskega lista se pravi, da Kranjci nosimo zdaj težji nego druge provincije, ker je Winkler koalicijsko misel spremenil na svojo pest v idejo Sloventva. Potem se laže v dunajskem listu ono isto, kar je uže v „Tr. Z.“ bilo, in kar so govorili po Ljubljani tudi neki uradniki, da namreč Winkler vse delo drugim prepušča, a sam se le s slovenskim jezikom peča. (In vendar se v Ljubljani pripoveduje, da W. dela od zore do mraka!) Dale se pravi, da Winklerja obiskujejo ljudje, katerih avstrijska zavest je še prav mlada. (S tem misli perfidni dopisnik slovenske državne poslance.) „Na Kranjskem je bil od nekđaj jezik vseh izobražencev nemški jezik, vse obćenje uradov, obćen, trgovcev, industrije, društev itd. bilo je nemško; v vseh šolah je bila nemščina obližan predmet, vsi arhivi so torej tudi nemški; pa je prišel Winkler in z njim boj za življenje za nemške Kranjce. Domorodni (eingeboren) na Kranjskem nemški jezik se ima uničiti in iztrebiti zavoljo tistega še ne razvitega slovenskega jezika, o katerem do leta 1848 še skoro nihče nič vedel nij, a do leta 1865 še malokdo.“ Winkler da je za to uničenje nemškega jezika v deželi uže mnogo storil.

Tako nemškutarski dopisnik v „Wien. Allg. Ztg.“ laže in obira pak se na dalje izpodtika, da je bil nekje na Winklerjevem uradnem po-

tovanji transparent z groznim napisom: „Slovinci Slovincu“, kateri napis je zakrivil potlej napad na nemške liedertafelje v Medvodah! In Winkler da je celo kriv, da kmetje na Gorinjskem nijso zadovoljni s tem, kakor jih znana „industriegesellschaft“ v njih gozdnih pravicah tere. Slovenski jezik da g. Winkler povsod pospešuje in naprej poriva. Vsled tega da „nemški Kranjec“ nij več življenja v svesti si, kakor se le iz mesta gane. Ali kar proglašá švabski ali renegatski pisec iz Ljubljane kot največjo nesrečo za monarhijo v eri Winklerjevej, je to, da sta bila — čujte! — odkar Winkler na Kranjskem vlada, uže dva jugoslovanska pobratimska shoda v Ljubljani, in da baje neki narodnjaki terjajo, naj se nemški jezik iz srednjih šol izvrže in ruski vpele! Oboje to denuncira dopisnik dunajske in peštanske vladi.

Bilo bi preveč, da bi bralcem našega lista osvetljali in dementovali te in take abotne, a za v naših razmerah še vedno premalo podučene vnanje kroge s perfidnim računom namenjene laži.

Dosti je, da se sklicujemo denes na samega Dežmana, vodjo kranjskih ustavovercev in prouzročiteljev ali vsaj somišljenikov teh lažnjivih dopisov. Dežman je proti koncu letošnjega zasedanja kranjskega deželnega zbora vstal in konstatiral, da je pod Winklerjem v naše deželi vse po starem, nemščina v šolah, nemščina v uradih in povsod, ter ironično vprašal, kje so torej letos oni bolestni klici narodne stranke? Nemščina nas Slovence še tlači kakor zmirom, a Nemci vpijejo, da so oni tlačeni! Za božji čas, ali smo v nornišnici? Kredit judovskih dunajskih listov je uže vendar menda toliko padel v odločilnih krogih, kamor so take ravno tako neumne kakor zlobne denunciacije namenjene, da bode njih namen tako malo dosežen, kakor je bilo enako napadanje v dunajskih listih na dalmatinskega namestnika Rodiča in na nekđaj tirolskega namestnika grofa Taaffeja.

Iz tega zlobe polnega članka pa Slovenci zopet lahko vidimo, da imamo lju tega sovražnika, kateri je spridenega srca in ki brez vesti in brez strahu upotrebljuje vsako orožje zoper našo narodnost in zoper one, ki imajo le nekoliko volje jej pravični biti. Zapomnimo si to.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. avgusta.

Notranje ministerstvo je izdalo naredbo glede ljudskega štenja po Avstriji leta 1881, ter je izdalo tudi, opirajoč se na § 14 zakona o ljudskem štenju od 29. marca 1869, dotične obrazce. Prvotno vlada nij nameravala

na teh obrazcih določiti tudi predala za narodnost. Večina državnega zbora pa je to odločno zahtevala, kajti doslej se še pri nobenem ljudskem štenju nijso pokazala prava števila o posameznih narodnostih. Tej želji je vlada vstregla in zato se zdaj na dotičnih obrazcih nahaja tudi predal „jezik pri obćenvanju“, kar pomeni, katere narodnosti je kdo. Za članove rodbine odgovori gospodar, kateri jezik da govore doma. Ljudsko štenje pa bodo izvrševali taki možje, katere v to odbere občina.

Na Ogerskem v Vélikej Kaniži je pri predvčerajšnji dopolnilnej volitvi za ogerski sabor propal vladni kandidat in sloveči magjarski pisatelj Moric Jokay, a izvoljen je peštanski odvetnik Alojzij Unger, član takozvane neodvisne stranke.

Vnanje države.

Preko Londona se poroča, da se hoče Rusija kakor leta 1876 sama potegniti za pravico balkanskih Slovanov. Rusija hoče, da Turčija izvrši določbe berlinske pogodbe in hoče nanjo pritisniti. Z Rumunijo se je baje uže dogovorila, da bodo šli ruski vojaki skozi rumunsko ozemlje. Nadalje da je pripravljena ruska okrožnica, ki bode vlastim naznanjala sklep Rusije, da hoče balkanskim Slovanom pomagati.

O stanji v Črnej gori se piše: Črnogorski ostrog pri Baru se je utrdil in ga brani 2000 Črnogorcev. V Podgorici ima Pero Vukotić 5000 mož; vsa črnogorska vojna postavi se na noge in vsak Črnogorec od 16. leta počenši je dobil handjar, puško in ogromno streliva. Kanonov imajo Črnogorci 34. — Tone kaže, da bi Črnogorci kaj upali preveč turškim najnovejšim obljubam.

Ne vojni minister turški. Husni paša, nego generala Rizo pašo odpošlje Turčija v Albanijo in tudi Osinja ne misli Turčija izročiti Črnej gori, nego Semsko ozemlje. Tako se denes poroča o turške lažnjivosti, s katero zasramuje vso Evropo.

Albanska liga je javila porti, da bode odslej sama pobirala colnino ter desetino.

Iz Afganistana poroča se novica, da se je prepir vnel mej Ayub kanovo armado; stekli so se mej soboj heratski ter kabulski vojaki, Ayub jih je miril in bil pri tem ranjen.

Dopisi.

Iz Žužemperka 12. avg. [Izv. dop.]

Vtorek 10. t. m. počastil nas je naš državni poslanec knez Windischgrätz s svojim pohodom, da bi se predstavil tukajšnjim volilcem. Sprejem nij bil ravno slovesen, ker nijsmo vedeli, od katere strani se pripelje, a bil je tem srčnejši in ljubeznjivejši. — Došel je naš poslanec ob 1/2 2. v farovž, kjer je bil pri g. župniku pri obedu. Okolo 4. ure prišel je, od več duhovnikov spremljevan, v trg, kjer so ga v krčmi pri g. P. volilci pričakovali. Sè svojim jako prijaznim in ljubeznjivim vedenjem pridobil si je knez takoj srca volilcev.

G. Klun, državni poslanec, ki se je tudi s knezom pripeljal, poprime besedo ter nam

v kratkih potezah nariše stališče in vodila naših poslancev, oziroma avtonomistične stranke. Potem razlaga delovanje državnega zbora v zadnji sesiji, omenivši še vsako postavbo, ki se je na našo korist spremenila, tako: o zemljiščnem davku, vojaško, šolsko postavbo itd. Končno govori o dolenski železnici, razmotrava zapreke, katere ovirajo do sedaj še zidanje te železniške proge. Opravičuje državni zbor z obilim poslom in s preobloženjem peticij, da zadeva o dolenski železnici še ni prišla v pretres; a nas zagotavlja, da je, posebno po uplivi kneza Windischgrätza, minister obljubil, na to železnico posebno svoje oko obračati.

Živahni živio- in dobro-klici pričali so, da so volilci se sedanjim postopanjem naših poslancev popolnoma složni, in brala se je zadovoljnost na vsakem obrazu.

Potem napiva g. župnik Babnik knezu W. blizu tako-le: Le tisti poslanec, kateri je naloženo si dolžnost vestno spolnil, upa se stopiti pred svoje volilce. Knez W. si je v svesti, da je to storil, ker prišel je mej nas, da bi slišal našo sodbo o njega postopanju. — Mi moramo priznati, da se je držal pravih načel, ka je delal v našem smislu, on uživa popolno zaupanje od nas, tedaj Bog ohrani še mnogaja leta našega poslanca. Gromoviti živio! zadoni. — Nato knez napivajoč svojim volilcem se jako ginjen zahvali za tako udano zaupanje ter obljubi, da bo vedno stal za naše interese, da hoče vse moči posvetiti blagru naše očevine.

Kmalu potem nas je zapustil, ker sklenil je, ta dan tudi še Trebanjce obiskati.

Pristaviti hočem le še, da sta jedina nemškutarčka našega trga g. župan in c. kr. okrajni sodnik v svojej radovednosti, našega „slobenarskega“ poslanca videti, pri oknu bližnje županove hiše kukala, a ljudje so se jima — posmehovali.

Z Dolenskega 11. avg. [Izv. dop.] (Slovensko uradovanje v naših raznih uradih.) Kolikokrat se je uže vaš cenjeni list pritoževal, kakšne krivice delajo razni uradi s tem našim kmetom, da jim sploh vse uradne stvari pošiljajo v nemškem, njim neznanem jeziku! In našem kmetu gotovo nij po volji, da mora včasih v največjem delu od Petra do Pavla letati, da poizve, kaj hoče kak urad od njega imeti. No, če boš pa vprašal c. kr. okrajna glavarstva, kako c. kr. uradi spoštujejo slovenski jezik, reklo se ti bode: „kmet uže dobi vse uradne odloke v slovenskem jeziku.“

Kljubu tej izjavi c. kr. uradov beremo skoraj vsak dan po slovenskih novinah pritožbe, kako dobi naš kmet, ki ne ume ni besedice nemški, od naših uradov, vse uradne stvari, celo vabila, v nemškem jeziku. Tudi sledeče naj da komentar, kako se spoštuje enakopravnost po Slovenskem.

Potujoč po Dolenskem pridem v gostilno, kjer je sedelo mnogo kmetov. Seznanili smo se kmalu ter začeli se o tej in onej reči razgovarjati. Ko smo uže bolj domači postali, naprosi me neki kmet naj mu vendar raztolmačim to, kar je dobil od c. kr. sodnije v Zatičini, ker on ne razume ni besedice nemškega. Drugi kmetje pa so se začeli bitko pritoževati, zakaj se c. kr. uradi tako malo ozirajo na naš jezik. Kar mi je kmet pokazal, bilo je vabilo od c. kr. sodnije v Zatičini. Zelo sem se začudil, da se celo čisto navadne stvari, kakor sodnijska vabila, pošiljajo našem kmetu v nerazumljivem jeziku. Slučajno sem prišel po opravkih sam v Zatičino, pa kaj tu zvem?

Metodajna osoba mi reče, da pri c. kr. sodnji v Zatičini celo némajo slovenskih blanketov za vabila; ne morejo si tedaj drugače pomagati kakor z nemškimi vabili. Čegava je krivda? Upamo da bodo te vrstice toliko pripomogle, da si c. kr. sodnja v Zatičini kakor hitro je mogoče oskrbi slovenska vabila. Slavno vlado pa prosimo, naj vzame to na znanje, da bo vsaj vedela, koliko mora zaupati tistim svojim uradnikom, ki trde, da po mogočnosti uradujejo slovenski. Koliko bomo še morali prositi za svoje pravice, ki so utemeljene v postavi?

Iz Ptujca 13. avg. [Izv. dop.] Ptujčanje so tudi hoteli k nemškemu „prepiru zavoljo jezika“ nekaj govoriti, in so se blamirali. Dr. Strafella, najbolj zagrizeni in najbolj arogantni nemškutar ptujski, sin slovenskih staršev od sv. Marka, je dal pisati v „Deutsche Zeitung“, in graška „Tagespost“ je to bedarjio ponatisnila: ka je nekemu kmetu v Trebetnicah, Tomažu Pravdiču, nemško pismo pisal, da je na to pismo slovenski odgovor dobil, da pa tega odgovora nij kmet pisal, ker on tega slovenskega jezika, v katerem je ta odgovor pisan, ne zna, in tudi drugi nikdo v Trebetnicah ne, razen g. farmeštra. Očividno torej je, kdo je ta odgovor pisal. — Kdor okolščin ne pozna, bi mislil, da so Trebetnice nemške, da je kmet Pravdič Nemeč, in da nij pravilno bilo, njega odgovarjati pustiti v tistem jeziku, katerega on ne razume. To pa nij tako. Trebetnice so slovenska vas, in kmet Pravdič je tudi trd Slovenec, bilo je tedaj naravno in celo pravilno, da je on g. graščaku v svojem materinskem jeziku odgovoril. Stvar ima vendar drugo stran. Naši nemškutarji namreč trdijo, da naš pismeni jezik nij slovenski, ker pri sv. Marku in v Trebetnicah malo drugače govore, kakor mi pišemo; bivši naš državni poslanec dr. Du-hatsch je v svojem znanem frivolnem in pamphletskem govoru mej mnogimi drugimi budalostčinami hotel to celo dokazati, da se poslužujemo srbizmov in rusizmov, ker n. pr. pravimo včasih cesarju tudi „car“! Ta trditev pa je ravno tako velika neumnost, kakor če bi kdo rekel, da Schiller nij nemškega jezika pisal, ker v Hitzendorf, in celo v Hessen-Darmstadt drugače govore, kakor je on pisal. S tem je, mislim, pitanje za pametne ljudi rešeno. — Človek zna političnega mišljenja biti, katerega koli, če je to mišljenje tudi prepričanje, in vsako prepričanje se mora spoštovati. Ali svoj narod, in svojega naroda jezik po svetu grditi, to je sramota!

Iz Velikih Lašč 7. avgusta. [Izv. dopis.] Denes se je obhajal po želji kraj. šolskega sveta slovesen sklep letošnjega šolskega leta. Zjutraj se je šolska mladež iz vseh treh razredov zbrala v lepej, prostornej, a s podobama svit. cesarja in cesarice, ter z mnogimi učilnimi pripomočki ozalšanej sobi I. razreda. Miza je bila napolnena z raznimi izdelki učenec in učenk, pa tudi z lepimi darili, ki so bila pripravljena za najpridnejše otroke. Ob 9. bila je zahvalna maša in „te deum“, katero služil je naš velecenjeni kaplan in vrli katehet vis. č. g. Jože Samide. Po službi Božjej, katera se je končala s cesarsko himno, šla je šolska deca v učilnico. Ko se je vse vredilo in ko je došla gospoda iz Velikih Lašč, se otroci v primernem govoru končno opominjajo kako koristna je mladim ljudem šola in kako srečen je sleherni, ki zlati čas svojih mladih let obrača v lastni prid, ter si nabere neštevilno lepih nauk za prihodnje življenje.

Ko se je govor končal, pokazali so otroci navzočnim gostom dejansko, kaj in koliko so

se učili, ter so na vsa vprašanja prav lepo, spretno in gladko odgovarjali. Otroci so potem iz hvaležnosti do presvitl. cesarja našega najboljšega vladarja in najskrbnejšega očeta navdušeno, krepko in lepo vbrano zapeli cesarsko pesen in več drugih. A zdaj prišlo je na vrsto otrokom največje veselje. C. kr. gospod sodnik bere iz zlatih bukev najpridnejše otroke, ter obdari vsakega z nalašč pripravljenim darilcem. Delili so se: „Darek pridnej mladosti“ I., II., III.; „Povesti Kr. Šmida“; „Zlati orehi“; „Dragoljubci“; „Mali sadjerejec“; „Zgodbe sv. pisma“, vseh skup 44. K nakupovanju teh lepih daril pripomogla sta razen učiteljstva in g. kateheta tudi tukajšna trgovca, g. Šober in g. Armbruster. Hvala jima! Tudi se tu javno izreka vsem, ki so količkaj pripomogli k tej slavnosti, najtoplejša zahvala.

Z Dunaja 13. avg. [Izv. dop.] Gotovo tudi vi, ki vsak dan berete več velikih nemških novin tukaj izhajajočih, živo čutite, da je zdaj bolj nego kedaj nujna potreba velicega nemškega organa za interese avstrijskih Slovanov, kateri organ bi moral izhajati na Dunaji in bi moral tukajšnjim novnam vsaj ravnovelik in ravnovažen biti. Časniki v provincijah ne zadostujejo za centrum in judovsko laganje bi ne smelo brez nemških odgovorov in pojasnil biti. „Vaterland“ ne zadostuje. Njegov program tudi nij program avstrijskih Slovanov sploh, temuč le organ konservativcev, in uže pri zadnjem ljubljanskem banketu je kranjski deželni poslanec g. Graselli prav dobro povedal, da Slovenci smo le v nekaterem oziru konservativni, v večini pa imamo prav malo konservirati, a v narodnih rečeh, da kar zahtevamo radikalnih prememb. Sicer se mora „Vaterlandu“ priznati, da prinaša zlasti res izvrstne socialno-politične in narodno-gospodarske članke, a poleg tega mu vendar zmanjkuje za našo dnevno politiko prostora in moči. Torej poleg tega lista bi se moral še jeden in sicer večji ustanoviti, kateri bi zastopal nazore večine državnega zbora.

Prihodnji mesec menda se snide tu na Dunaji odbor petnajsterih državnega zbora večine. Čitati je bilo, da pride na vrsto posvetovanja tudi ustanovljenje tacega osrednjega organa. Da bi le res bilo! Čas je menda ugodnejši, nego je kedaj bil, ker po jednej strani je resnicoljubje dunajskih judovskih novin uže močno osvetljeno, drugič pa se je večina državnega zbora s Hohenwartom v glavi menda vendar naučila važnost in agitatorno moč novinarstva bolj ceniti nego dozdej, ko je tu v rezidenci skoro vse, kar se dnevno piše in tiska zoper nas. Videant!

Domače stvari.

— (Program Kopitarjeve slavnosti) prihodnje nedelje 22. avgusta v Repnjah: 1. „Sokol“ in čitalniški pevci se zberó ob 6. uri zjutraj v restavraciji tukajšnje čitalnice in odrinejo potem z zastavami in mestno godbo na kolodvor južne železnice. 2. „Sokol“ in pevski zbor odpeljeta se ob 7. po Rudolfovej železnici do Vižmarjev, od koder gresta peš v Tacen, kjer bodo vozovi čakali. 3. Ob 9. uri zajutrek v krčmi pri Ingliču na Skaručini. 4. Ob 1/2 11. uri prihod v Repnje. 5. Ob 11. uri maša v cerkvi sv. Tilna v Repnjah, pri kateri bodo peli čitalniški pevci. 6. Po maši odkritje vzdane plošče na Kopitarjevem domu, slavnostni govor, govori g. prof. Franc Šuklje. 7. Ob 1. uri skupni obed v Vodica pri Lu-

žatji. 8. Odhod iz Vodice ob 1/2 5. uri popoldne skozi Gameljne in čez črnuški most. 9. Prestanek na Ježici in potem vrnitev v Ljubljano. Slavnost se vrši tudi v deževnem vremenu.

— (Dekoriranje.) Povedali smo že, da je ljubljanski meščan in mestni odbornik g. Doberlet dobil za svoje zasluge o požarne straži od cesarja zlati križ za zasluge. Denes v nedeljo ob 11. dopoldne mu bode v magistratnej velikej dvorani to odlikovanje v pričo mestnih odbornikov slovesno izročeno.

— (Za slavnost ljubljanske prostovoljne požarne straže) se je ljubljansko mesto že včeraj soboto zaljšati pričelo; razobešenih je bilo že tačas veliko zastav avstrijskih, cesarskih, slovenskih, mestnih ljubljanskih (belo-zeleno). Za narodne slovenske zastave je včeraj po vseh ljubljanskih prodajalnicah zmanjkalo blaga ter se je moralo telegrafično še naročiti. Popoldne ob 3. uri so prišli prostovoljni gasilci iz Novega mesta z godbo ter so bili pod slavolokom pri Zelenem hribu slovesno sprejeti. Ob istem času so dospeli tudi prostovoljni gasilci iz Kočevja in Dolenje vasi poleg Ribnice. Na Auvrovem vrtu je bil zvečer koncert.

— (H kandidaturi za Maribor.) Dunajski „Fremdenblatt“ pravi, da je pooblaščen izjaviti, da minister Conrad ne hče kandidirati za Maribor, Ptuj itd. Ali je iz tega videti, da vladi nij dosti mar za to, kdo je voljen?

— (G. Josip Noll) naš rojak je kot operni pevec angažiran v Barceloni na Španjskem, kamor je — kakor iz privatnega pisma posnemljemo, — te dni preko Francoske odpotoval.

— (Imenovanje.) Cesar imenoval je vrlega istrskega rodoljuba okr. šolskega nadzornika, dež. poslanca župnika Lovranskega Andreja Štoka kanonikom tržaškim.

— (Občinska volitev.) V Velikem Gabru v Litijskem okraju je izvoljen županom J. Groznišk, svetovalcema pa Franc Medved in Franc Vrbič s Ceste.

— (Konfiskacija.) „Laibacher Tagblatt“ od petka je bil konfisciran, ker je z odobravanjem ponatisnil psovalni članek iz „Wien. Allg. Ztg.“ zoper g. dež. predsednika Winklerja. Organ naših nemškutarjev je kakor erkajoči osel, še zadnje uro pred smrtjo bije okolo sebe.

— (Pred ljubljanske porotnike) pridejo na vrsto sodske obravnave: Dne 16. avgusta Janez Logar, tožen zaradi požiganja in France Šimenc zaradi uboja; 17. avg. France Kralj in 6 sozatožencev zaradi tatvine; 18. avg. France Podjed zaradi požiganja in Jan. Šebenik zaradi uboja; 19. avg. Tine Eržen zaradi uboja; 20. in 21. avg. Anton Izda in Anton Pogačnik zaradi udeležbe pri ponarejanju bankovcev; 23. avg. Janez Hudovernik zaradi uboja; 24. avg. Pavel Mejak zaradi ropa; 25. avg. Janez Corn zaradi spolskega posiljenja; 26. avg. Marija Žagar zaradi detomora; 27. avg. Jože Eržen zaradi umora.

— (Slovenci za nemško parado.) Nemški listi dunajski imajo telegram, da je okrajno zastopstvo Marenbersko na Štajerskem sklenilo resolucijo, v kateri se „energično“ izražajo bojzani (zdaj navadne judovske „befürchtungen“) zavoljo začete Taaffejeve politike in svoje priznanje izreka nemško-liberalnej stranki. Pristavlja se: „Ta sklep je tem pomenitejši, ker v okrajnem zastopstvu sedi poleg 3 Nemcev 22 Slovencev.“ — Kaka grda politična laž! Ti Slovenci, ki so tu

za nemško-liberalno idejo glasovali, niso nigdar pravi Slovenci, niso narodni, niti ne zavedni, temuč figure in kreature liberalnih Nemcev, odvisni in politično nesamostalni ljudje. Sram naj jih pa bode, da delajo zoper cel svoj rod tlako tujcem Nemcem!

— (Iz Starega trga) se nam piše: Narodna čitalnica v Starem trgu napravi v spomin petdesetega rojstnega dneva Njegovega Veličanstva: I. V torek 17. t. m. zvečer 1/2 8. velik kres na Nadleškem hribu. Sprožilo se bode 50 strelav in godba bode spremljevala ljudsko veselico. II. V nedeljo 23. t. m. ob 1/2 8. zvečer beseda na čitalniškem vrtu (o slabem vremenu v čital. prostorih) tombola in ples. K veselicam uljudno vabi odbor.

— (Iz Vipave) se nam 13. avgusta piše: Umrli je po dolgej bolezni denes zjutraj ob 2. uri popoldne naš vrli gospod župan Evgen Majer. Ranjki je bil za uboge jako usmiljen in veliko jim je v stiski pripomogel, zategadelj ga bode marsikateri pogrešal, ker on je bil tudi v teh slabih letinah Vipavskim kmetom velik dobrotnik. Bodi mu zemljica lahka.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) priredi na cesarjev rojstveni dan v društvenih prostorih večerno zabavo s petjem in govorom. Piše se nam o tem: „Naj bi se tega veselega večera obilo Slovencev udeležilo, ter pokazali, da se v Trstu tudi v prostem krogu dá dobro zabavati. Na prijetnem vrtu bodo prepevali naši okoličanski slavci, da bo veselje.“

— (O požaru v Višelnici) poleg Bleda nam piše dopisnik z Gorij: Poročati mi je žalostno vest, da je 11. t. m. ogenj upepelil v nam bližnji vasi Višelnici tri hiše z gospodarskimi poslopji vred. Jednemu posestniku sta zgorela tudi dva konja, krava in najst prasičev. Ogenj, katerega so otroci igranje se na skednji zanetili, se je razširil hitro na okrog in pretil ne samo Višelnice, ampak tudi Gorje vpepeliti. Le neutrudljivemu delovanju gasilcev se je zahvaliti, da ogenj nij zahteval večjih žrtev.

— (V Ameriko) sta se 9. t. m. vrnila gospoda misijonar Stariha in trgovec Šebati in z njima vred še precej Kranjcev, piše „Dan.“

— (Strela vdarila ter užgala) je dne 3. t. m. v Pristavi v Črnomeljskem okraju šupo Kramaričevo iz Črnomlja. V šupi je bilo veliko žita in krme spravljene, zato se rešiti nij moglo ničesa. Škode je 250 gld., ki pa nij bila zavarovana.

— (Samoumor.) Sodniški sluga Karel Mlajnek okrajne sodnije Zatiške, oče sedem nedoraslih otrok, se je dne 2. t. m. na jednom stranišči sodniškega poslopja obesil. Zblaznel je, pravijo, in si vzel življenje.

— (Nesreča v gori.) Neki kovač, ki v fužini g. Klincerja v Belej peči na Gorenjskem dela, je šel v nedeljo zjutraj s svojim 19letnim sinom v Travniki (visok razrastek Mangarta) belunec (edelweis) trgati. Belunec raste ob rebrih pečevja, kamer se teško in ne brez nevarnosti pride. Sin tega kovača, ki nij vedel, kako varno mora človek stopati po ozkih in kljukastih slemenih, gre predaleč na kraj stene, drn se pod njim odtrga in nesrečni mladenič pade čez visoko steno. Mej padcem je večkrat treščil ob steno, to kaže kri, in je naposled obtičal ves razbit na majhnej planici mrtev. Pastirji, ki so ta dan ovce v Travniku pasli, so poskušali do njega priti, pa jim je bilo nemogoče, dasiravno znajo po skalovju plezati, kakor divje koze. Drugače ga ne

bode moč dobiti, kakor če bi nil kdo tako pogumen, da bi se dal po vrvi doli k njemu spustiti, da bi ga na vrh privezali in na ta način nazaj gori potegnili, od koder je pal, pa naši pastirji se nečejo v tako nevarnost podati, in gotovo se tudi nobeden drug ne bode upal iti po mrtvo truplo. Naši pastirji pripovedujejo, da so uže ta dan popoldne videli vrane okolo njega letati.

— (Za Kopitarjevo slavnost) so na dalje darovali gg.: Dr. Zarnik 5 gl., Pleteršnik 5 gld., dr. J. Bleiweis 3 gld., J. Jesenko 2 gl., dr. Vošnjak 3 gld., Lovro Žvab 1 gld., Orosl. Dolenc 1 gld., dr. Drč 1 gl., Fr. Fortuna 3 gl., Janez Horak 1 gld., Anton Jentl 1 gld., dr. Munda 2 gld., Miha Pakić 2 gld., dr. Papež 1 gld., dr. Pestotnik 2 gl., Vaso Petričič 1 gl., Josip Pfeifer 2 gld., Fr. Potočnik 1 gl., brata Sovan 5 gld., Jan. Več 1 gl., dr. Dolenc 1 gl., Miklavž Zic 1 gld., Jan. Pribožič 1 gld., Ign. Valentinčič 1 gld., dr. Stempihar 1 gld., Karel Tekavčič 2 gld., dr. Jarnej Zupanc 5 gl., prof. Levec 1 gld.

Razne vesti.

* (Povodenj.) V zadnjih dneh je silno lil dež v Zgorenjej Avstriji, Češkej, Moravskej ter Šleziji. Na Dunaji je izstopila iz struge Dunajšica ter narastla v veliko reko, v katere volovih sta se utopila tudi dva delavca. Krems, Ischl, Kromeris so v nevarnosti vsled razljujega vodnega življa. Iz Moravske Bele cerkve se poroča, da je izstopila iz svoje struge Bečava, v Opavi reka Opa; tako tudi v Jägerndorfu. Voda je povsod tako narastla, kakor se ne spominjajo ni najstarejši ljudje. Iz Kremsa pa se poroča, da raste tudi Dunav. V Ischlu teče voda uže v hiše in je podrla tudi nasip Rudolfove železnice. Povsod je povodenj naredila veliko škode. V Pressbaumu je voda odnesla most in skoraj vsa kopelišča in podkopala veliko kamenito poslopje, da se je sesedlo.

* (Neki gimnazijec) ustrelil se je te dni v Landshutu; pravi se, da zavolj tega, ker je dobil iz računoslavlja slab red in bi moral podvreči se še preskušnji iz tega predmeta.

* (Za osinem pikom umrl) je neki hlapec na pruskem Šlezijem; delal je na polji in se pripravil, da použije kosilo. Ravno je zajel mleko, kar pribrenči osa, pade na žlico in hlapec jo použije z mlekom vred. Pljunil jo je sicer takoj iz ust, ali osa ga je uže pičila v goltanec, ki mu je pričel otekati in nasledek je bila smrt.

* (Nesreča na železnici.) Iz Londona se poroča, da je 8. t. m. vlak „leteči Škot“ (Flying Scotsman), ki navadno vozi mej Londonom ter Edinburghom, skočil s tira in se je 10 voz s parostrojem vred popolnem porušilo. Vodja parostroja in konduktor sta bila ubita, kurilec pa je silno razmesarjen. Več potnikov je ranjenih.

* (O postu dr. Tannerja) piše neka ameriška doktorica, da je vse ameriški humbug, sleparija in da je dr. Tanner na skrivnem jedel.

Poslano.

Računski sklep

odbora za napravo parne brizgalnice.

Prihodki:	
Nabranih doneskov	5705 gl. 10 kr.
Obresti od naloženih novcev	34 „ 10 „
Vkup	5739 gl. 20 kr.
Troški:	
Parna brizgalnica s cevmi in pritliklami vred	5232 gl. — kr.
Voz za cevi	85 „ — „
Razni troški	116 „ 20 „
Vkup	5433 „ 20 „
Prebitka	306 gl. — kr.

kateri so se izročili slav. prostovoljnemu gasilnemu društvu, da z njimi plača troške za monterja, ki je pričel semkaj, da izuri gasilce, ki bodo parno brizgalnico imeli pod svojo roko.

V Ljubljani 14. avgusta 1880.

Poslano.

Mej temi, ki so posebno veliko pripomogli, da se je ogenj na Višelnici tako hitro ustavil, omeniti mi je g. barona Zoisa, kateri je bil s svojo brigadnico in s svojimi ljudmi mej prvimi pri ognju. Njegovemu neutrudljivemu delovanju se je zahvaliti, da ogenj nij vpepelil vse vasi, kakor tudi bližnjih Gorij. Podpisani torej spozna za svojo dolžnost, da se v svojem kakor tudi v imenu tukajšnjih posestnikov blagorodnemu gospodu baronu javno najiskrenejše zahvali.

Gorje 13. avg. 1880.

Vincencij Črne, posestnik.

Tujci.

14. avgusta:

Pri Slonu: Toman iz Monakova. — Ku'avič iz Dunaja. — Basoleta iz Trsta. — Lapajne iz Idrije. — Schreiber iz Dunaja. — Moll iz Trsta.

Pri Malléi: pl. Gos'eth iz Hrastnika. — Turad iz Dunaja. — pl. Jablonski iz Trsta. — Tazan iz Grada. — Ruber, Franke iz Brna. — pl. Savinschegg iz Metlike.

Pri avstrijskem cesarji: Eckel iz Novega mesta. — Kausch'g iz Ljubljane.

Dunajska borza 14. avgusta.

Enotni drž. dolg v bankovcih	72	gid.	60	kr
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	45	"
Zlata renta	88	"	—	"
1860 drž. posojilo	131	"	75	"
Akoije narodne banke	831	"	—	"
Kreditne akoije	274	"	60	"
London	117	"	75	"
Napol.	9	"	35	"
C. kr. cekini	5	"	54	"
Državne marke	57	"	70	"

Tržne cene

v Ljubljani 14. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 8 gid. 61 kr. — rež 5 gid. 85 kr.; — ječmen 4 gid. 22 kr.; — oves 3 gid. 25 kr.; — ajda 5 gid. 85 kr.; — prosó 5 gid. 85 kr. — kuruza 6 gid. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gid. 50 kr.; — fižol hektoliter 9 gid. — kr.; masla kilogram — gid. 86 kr.; mast — gid. 76 kr.; — špeh frišen — gid. 68 kr.; — špeh povojen — gid. 74 kr.; — jajce po 2 kr.; — mlika liter 8 kr.; — govodnine kilogram 56 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 64 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gid. 50 kr.; — slame 1 gid. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gid. — kr.; — mehka 4 gid. 50 kr.

Umrli so v Ljubljani:

10. avgusta: Jakob Zarzenon, prisilni delavec, 39 let, v prisilnej delavnici na poljanskem nasipu št. 50, za pljučnim vnetjem. — France Havel, stražnika užitnine sin, 2 mes., za katarom v želodec.

12. avgusta: Franca Zemljak, mesarjeva hči, 6 1/2 let, na poljanskej cesti št. 47.

V deželnej bolnici:

6. avgusta: Milan Kavčič, voznikov sin, 10 dni.

Podpisani si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da je od c. kr. pravosodnega ministerstva mu podeljeno notarsko mesto v **Rudolfovem** nastopil in da je odslej njegova

notarska pisarna

v II. nadstropji na pošti

vsak dan mej tednom od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne odprta.

(389-2) **Dr. Albin Poznik**, c. kr. notar v Rudolfovem (Novem mestu).

S c. kr. av. privilegijem in kr. pruskim minister-skim potrdilom.

Dr. Borchardtovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) z zelišč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvernih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih sklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepiča in budi živelj; v izvernih sklenicah po 1 gid. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjscah, poviša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvernih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in ohranjujočej moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črna, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gid.

Dr. Hartung-ova zeliščena pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljišnih korenin za okrepanje in ohranjenje las in brade; sklenica 1 gid.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zelišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabsanost, hripavo grlo itd.; v izvernih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemeljjskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznanej solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri **Terčku & Nekrepu**, pri bratih **Krisper** in pri **Edvard Mahru**; v **Zagrebu** pri lekarjih: **J. J. Cejbeku** in **Zg. Mitlbachu** in **Flor. Kiraloviču**; v **Celji** pri **Kr. Krisperju**; v **Reki** pri drogljeru **Nikolu Pavačiču**; v **Gorici** pri lekarju **G. B. Pontiniju**; v **Celovcu** pri lekarjih: **H. Kommetterju** in pri **Josip Nussbaumerju**; v **Trstu** pri lekarjih: **J. Serravallo**, **K. Zanettiju**, **P. Prendini**, **Fr. Vedovattu**; v **Be-ljaku** pri **Matevžu Fürstu**; v **Varaždinu** pri lekarjih: **A. Hochsingerju** in **A. Halterju**; v **Zadru** pri lekarju **N. Androviču**.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt-ovim aromatičnim zeliščnim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvarij bili so uže na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

Raymond & Co.,
c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij v Berlinu. (367-1)

NOVE VOZNE LISTE
za železnice
prav po ceni priporočā
"Narodna tiskarna"
v Ljubljani.

Proda se 1100 komadov
lepih, 4 metre (13 črevljev) dolgih, 23 do 95 cm. (9 do 36 palcev) močnih
SMREKOVIN IN JELOVIN HODOV.
Natančneje povē gozdar g. Andrej Rāthel v Kopatencel, pošta Gorenja vas pri Skofjevi Loki na Kranjskem. (386-2)

Dr. J. Vošnjak
stanuje odsle
na mestnem trgu hiš. šte. 17,
v I. nadstropji.

Zbog brzega odpotovanja prodajo se jako v cenā ter iz proste roke vse
oljnate slike,
mej temi tudi svete podobe, potem pa hišna oprava — na mestnem trgu št. 9, II. nadstropje. Dopoldne od 10. do 12. ure.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),
priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumunskem itd. uže 10 let s sijajnim vspehom zoper
izpuščaje na životu vsake vrste,
kakor zoper vsako nečistost na polti,
osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltino, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakemu priporočā kot polt čistoče sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.
Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega družega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. (488-15)

Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se v lekarnah določno **Bergerjevo milo iz smole,** ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatisneno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:
lekarnar G. Hell v Opavu,
kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.
Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah **J. Svoboda** in **G. Piccoli**; potem v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi.

TIROLER SYRUP ERUST

Najgotovješa pomoč kakorkoli bolnim v vratu in prsih
lekarja **O. Klementov**
tirolski prsni sirup,
jako aromatično okusen, popolnem shranljiv izleček najboljših tirolskih planinskih zelišč.

Gospodu lekarnarju **O. Klementu** v Inomostu!
Ker sva ob početku zime hudo kašljala, ter trpela hude muke v prsih in neprenehljivo zaslizjenje, rabila sva na mnogo svete jaz in moja soproga vaš „tirolski prsni sirup“; uže v kratkem času sva bila popolnem ozdravljena. Radostno tedaj naznanjava vam tako sročen učinek vašega izlečka planinskih zelišč, ter se vam najiskrenejše zahvaljujemo.
V Inomostu, novembra 1879. **Otto Prechtler,**
upok. c. kr. vodja drž. arhiva in pisatelj.

Cena izv. sklenici: 1 gid. av. v.
Osrednja zaloga pri prirejevatelji lekarji **O. KLEMENTU** v Inomostu.
V Ljubljani: lekar **Trnkotzy**; v Celovci: lekar **Birnbacher**.
NB. Pri kupovanju naj se pazi na ime prirejevateljevo in njegovo brambeno znamenje: **Očino zelišče** (edelweiss) z monogramom na črnej podlogi. (33-17)